

POLSKIE
TOWARZYSTWO
SOCJOLOGICZNE

Akademia
Pedagogiki
Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
rok założenia 1922

WYNIKI VI EDYCJI KONKURSU O NAGRODĘ IM. PROF. ELŻBIETY TARKOWSKIEJ

W kategorii „Wyróżniająca się autorska (współautorska) praca naukowa z zakresu nauk społecznych o problemach ubóstwa i wynikającego z niego wykluczenia społecznego” nagroda została przyznana:

dr hab. Beacie Szluz za książkę pt. „Przez zamknięte okno ganku” Opieka nad osobą z chorobą Alzheimera w biografiach opiekunów rodzinnych, opublikowaną w Wydawnictwie Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2021 roku.

Uzasadnienie Kapituły VI edycji konkursu

Dr hab. Beata Szluz uczyniła tematem książki świat opiekunów rodzinnych osób chorych na Alzheimera. Autorka porządkuje w opracowaniu dorobek socjologiczny dotyczący chorób przewlekłych, a skupiając uwagę na sytuacji osób chorych na Alzheimera, wypełnia „białą plamę” rozpoznania zjawiska, którego znaczenie wzrasta w społeczeństwach starzejących się w związku z wydłużaniem się przeciętnego wieku życia. Wartością podstawową nagrodzonej monografii jest rzetelny opis rzeczywistości społecznej opiekunów tej kategorii osób zależnych. Na kartach książki czytelnik znajduje kompletny — dotyczący regulacji prawnych, dostępnych rozwiązań systemowych, relacji z chorymi, z innymi członkami rodziny i z instytucjami pomocowymi — obraz rzeczywistości społecznej osób pełniących rolę opiekuna rodzinnego osoby z chorobą Alzheimera. Interakcjonistyczna próba wglądu w świat ludzkiego heroizmu — ale też i w świat ludzkiego cierpienia — znakomicie przekonuje o tym, że rację miał niegdyś Goffman pisząc, że więzienia nie można zrozumieć wtedy, gdy opisuje się je albo z perspektywy ludzi inkarcerowanych albo z perspektywy personelu penitencjarnego. Realia więzienia to świat interakcji jednych i drugich. To samo odnosi się do osób z chorobą Alzheimera i osób, którzy się tymi pierwszymi opiekują. Podjęta przez Autorkę próba zastosowania metody biograficznej i jej kluczowych kategorii „trajektorii” oraz „kariery” opiekuna osoby z chorobą Alzheimera pozwoliła Jej na ujawnienie złożonej, niezwykle trudnej i często traumatycznej sytuacji tej kategorii opiekunów

osób zależnych. Na kartach książki Autorka dokumentuje ich subiektywne definicje sytuacji, dokonywane wybory i podejmowane działania, które waloryzują, dynamizują i określają ich wszystkie sfery życia. Do interesujących wyników podjętych analiz należy teza, wedle której z „karierą” opiekuna osoby chorej na Alzheimera trudno jest się rozstać także wtedy, gdy dalsza jej realizacja przestaje być potrzebna.

Kazimierz Frieske

Agnieszka Golczyńska-Grondas

Jolanta Grotowska-Leder (Przewodnicząca Kapituły VI edycji konkursu)

Barbara Pasamonik

Alek Tarkowski

Warszawa, 17 października 2022 r.